

Woher kommst du?

Column: Voor de klas

Columns - 27 maart 2017 - Auteur: Iduna Paalman

De brugklasleerlingen zijn zelfstandig aan het werk. Ik heb het voor elkaar gekregen dat ze daarbij geen liederen door de klas gillen, geen geodriehoeken door het lokaal boemerangen en niet met bluetooth-achtige software op hun telefoon zomaar P. Diddy door de boxen achter het bord laten schallen. Buiten stuitert een basketbal, het regent, de TL-lampen schijnen sfeervol, zweet-, redbull- en deogeur is niet al te sterk aanwezig. Ik zou het bijna *gezellig* noemen.

Tot een meisje haar vinger opsteekt. "Juf, vindt u Nasrin een Nederlandse naam?" De leerlingen kijken op van hun boeken.

"Dat zou goed een Nederlandse naam kunnen zijn", zeg ik.

"En vinden ze Nasrin in Duitsland een Duitse naam?"

"Dat denk ik wel", zeg ik.

"Nou, Kevin niet", zegt het meisje.

Ik kijk haar niet begrijpend aan. Er zit geen Kevin in deze klas.

Ze laat me zien waar het staat; verderop in haar werkboek, een luisteropgave met een audiofragment. *Woher kommst du?* Een gesprek tussen de vrolijk-probleemloze 'donkere' Nasrin en de onwetend-witte Kevin.

'Du redest so gut Deutsch, ' zegt Kevin vol onbegrip tegen haar, en als Nasrin vertelt dat ze uit Hamburg komt antwoordt hij: 'Du siehst aber nicht so aus.'

Daar snapt Nasrin niets van. Ze vindt Kevin maar dom! Maar als hij doorvraagt geeft ze toch schuld bewust toe dat haar moeder uit Iran komt.

'Ha, da haben wir es! Du bist gar keine echte Deutsche!' roept Kevin.

Columnserie 'Voor de klas'

Docenten Duits zijn schaars. Met verschillende initiatieven wordt geprobeerd het vak aantrekkelijker te maken. Duitslandweb volgt beginnend docent Duits Iduna Paalman die over haar leservaringen schrijft.

Het gesprek in het audiofragment eindigt met een vriend die tussenbeide komt. Waar gaat het mis tussen Nasrin en Kevin? wil het boek weten, en: 'Praat er eens met de klas over', beveelt het aan.

"Tatta!" roept een jongen.

"Hou je bek jonge!" roept een ander.

Het meisje dat haar vinger opstak staart naar het boek.

"Wat lullen zij", zegt iemand.

"Die Kevin is gewoon een racist", zegt haar buurvrouw.

"Dit hele boek is gewoon racistisch", zegt weer iemand anders.

"Nou dat valt echt wel mee hoor", zegt een ander. "Jij denkt altijd dat iedereen racistisch is. Vet irritant."

"Echt niet jonge!"

Ik vraag aan de klas of ze het stom of goed vinden, deze luisteropdracht. Stom, vinden ze eigenlijk allemaal. Waarom? Dat kunnen ze niet zo goed uitleggen.

Later denk ik er nog over na. Waarom is het een stomme opdracht? Prima poging toch van zo'n boek om een gesprek los te maken. En Kevin wordt uiteindelijk heus op zijn nummer gezet, met zijn achterhaalde opvattingen, Nasrin 'zegeviert' lachend.

Maar in mijn les, op mijn school, bevestigt deze opdracht eigenlijk vooral dat Nasrin dus tóch een beetje 'afwijkt' van de 'norm'. Dat je dat aan haar kunt *zien*, en dat je daar dus iets over kunt *vinden*. Want: waarom heten de hoofdpersonen in deze lesmethode verder Florian, Nienke, Thomas, Kevin, Hanne(s), Marie, Bastian, Suzanna, Lukas, Stefan, Jonas, Lisa, Marjolein, Silke, Esther, Markus, tante Erna, Lena, Frank, Sophie en Julian? Waarom is Nasrin de 'uitzondering'? Waarom wordt er in het hoofdstuk 'Feest!' enkel aan kerst, Pasen, de meiboom en Nikolaus aandacht besteed? Waarom komt Nasrin alleen in beeld als Kevin iets moet worden geleerd, en kletst zij niet gezellig met Bastian en Suzanna mee over *Reibekuchen* en het weer? In dat licht voelt het toch een beetje gek, dat de lesmethode een klas met twaalfjarigen uit alle hoeken van Amsterdam zomaar een gesprek dicteert, waarschijnlijk onder het mom van: zo, dat thema ook weer gehad.

Het zou kunnen dat de leerlingen dat bedoelen met 'stom'.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/20704/woher-kommt-du>